

BIR orientering til eierkommunene

VOSS, 4. SEPTEMBER 2025
BORGHILD LEKVE, KONSERNSJEF BIR

Agenda

- BIRs nye konsernstrategi for perioden 2025-2030
- BIRs resultater 2024 og Q2- 2025 – BIR Voss Hardanger
- Nye utsorteringskrav fra 2025 og utrulling av nye tjenester
- Foreløpige resultater av pilotprosjektet på Askøy
- Status biogassanlegget
- Avfallsforbrenning status. Beredskapshensyn ved strømproduksjon og fjernvarme, karbonfangst
- Voss Virka
- Bioparkkonferansen BioVoss 2025
- Spørsmål og svar

BIR 2030

KONERNSTRATEGI

Sammen gir vi bosset
ny verdi

A scenic landscape of a fjord in Norway. The image shows steep, forested mountains on either side of a calm body of water. In the foreground, there is a dense forest of tall evergreen trees. The sky is overcast with soft clouds. The text "Vestlendingenes egen miljøbedrift" is overlaid in the center of the image.

Vestlendingenes egen miljøbedrift

VISJON
Sammen gir vi
bosset ny verdi

AMBISJON
Være en pådriver for
et sirkulært samfunn

VERDIER
Superpålitelig
Miljøpådriver
Imøtekommende
Lagspiller

BIR skal være en pådriver for et sirkulært samfunn ved å ...

Strategiske
satsningsområder

... skape ny
verdi av bosset

... sikre bære-
kraftig vekst

... ta karbon-
ansvar

Ressurser
for å lykkes

kompetente medarbeidere

digital modenhet

ansvarlig styring og drift

Sammen gir vi bosset ny verdi

BIR resultater 2024

BIR resultater 2024	Konkurranse	Selvkost	
		BIRVH	Øvrig BIR
BIR AS	33 316		-136 392
BIR Ressurs AS	-4 017		-43 645
BIR Infrastruktur AS	3 698		2 281
BIR Husholdning AS	-830		-2 493
BIR Nyverdi AS	0		-4 290
BIR Voss Hardanger AS	229	-10 500	
BIR Bedrift AS med døtre	-12 739		
Øvrige BIR Selskaper	2 005		
Tilknyttede selskap (Carrot og Eviny Termo)	-1 021		
Elimineringer	-8 745		
Skattekostnad	-2 783		
Rente selvkostfond		997	-8 038
SUM Resultat Etter skatt / Sum Selvkostresultat	9 114	-9 503	-192 577

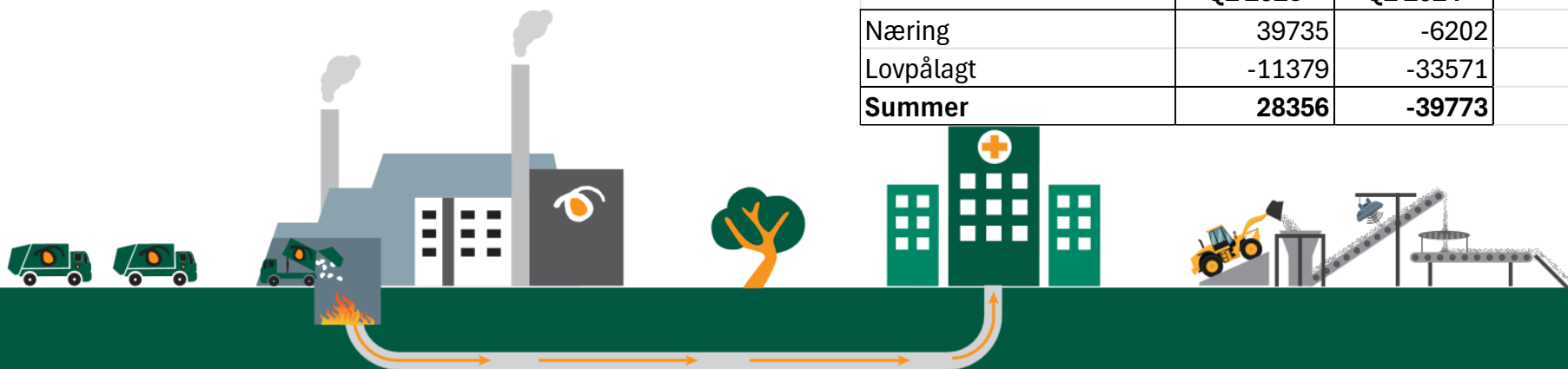
Hovedtrekk

- Forbrenningsavgift på ca. 90 mnok i 2024
- Budsjettert underskudd selvkost
- Lave energiinntekter i BIR Ressurs gir store utslag på både selvkost og næring
- Høye kostnader knyttet til karbonfangst og skyløft
- Fortsatt høy pris/lønnsvekst
- BIR Bedrift hadde svakt første halvår men har klart å snu trenden

Sammenlignet mot 2024 –
vesentlig forbedring,
men fortsatt stort potensiale

Resultat pr Q225	Næring		Lovpålagt	
	Q2 2025	Q2 2024	Q2 2025	Q2 2024
BIR AS	18961	4385	2615	-38000
BIR Husholdning	522	268	9933	5095
BIR Ressurs	11386	-1200	-23561	-1210
BIR Nyverdi	0	0	287	928
BIR Infrastruktur	-34	20	-653	375
BIR Voss Hardanger	0	0	-4616	-759
BIR Bedrift ex Norsk Riving	11513	-13295		
Norsk Riving	-3034			
Eiendomsselskaper	-899	457		
Eviny Termo	4128	6264		
Carrot AS	-1308	-1851		
Elimineringer	-1500	-1250		
Summer	39735	-6202	-11379	-33571
	Q2 2025	Q2 2024		
Næring	39735	-6202		
Lovpålagt	-11379	-33571		
Summer	28356	-39773		

Renovasjonsgebyr storbyer Norge

Tallene er inkl. mva.
og fra SSBs KOSTRA-tall
juli 2025

Voss 5 108

Årsgebyr for avfallstjenesten	2025
Fredrikstad	3 398
Bergen	3 581
Lillestrøm	4 920
Drammen	4 930
Trondheim	5 059
Kristiansand	5 231
Bærum	5 416
Stavanger	5 575
Asker	5 746
Oslo	7 648

Nye utsorteringskrav fra 2025 - utrulling av nye tjenester

Utsorteringskrav

Utsorteringskrav jf. Avfallsforskriften §10a-4

- Matavfall: 55% 2025, 60% 2030, 70% 2035
- Plastavfall: 50% 2028, 60% 2030, 70% 2035
- Papp og papir: 80% 2028, 85% 2035
- Glass og metall: 85% 2028, 90% 2035

A man with short grey hair, smiling, is seated in the driver's seat of a bright green truck. He is wearing a high-visibility orange jacket with reflective white stripes and a logo on the chest. His hands are on the steering wheel. The truck's side mirror is visible on the left. The background shows a white building with windows.

Foreløpige
resultater av
pilotprosjektet på
Askøy

Piloten på Askøy – hva er implementert?

- Økt hjemmehenting
 - Glass- og metallemballasje
 - Matavfall
- Endret hentefrekvens på restavfall
 - Hver 4.uke i starten av piloten
 - Endret til 2. hver uke fra juli 2025
- Endret gebyrstruktur
 - Betaler for hver gang man tømmer restavfall
 - Høyere prising av restavfallet
 - Senket prisnivået for restavfall fra juli 2025

Resultatene har vært svært gode

- Mengden restavfall er nesten halvert siden i fjor
- Sortering av matavfall har økt fra 10 % til nesten 80 %
- Sorteringsvanene er merkbart forbedret i hele kommunen
- Utsorteringsgrader:
 - **Matavfall** har økt fra under **10 % til hele 80 %**
 - **Plastemballasje**: Økt med **47 %**
 - **Glass- og metall**: Økt med **20 %**
 - **Papp og papir**: Økt med **0 %** – holder seg på et stabilt høyt nivå
 - **Restavfall**: Redusert med – **46 %**

BIR – Biogassanlegg på Voss

Biogassanlegg

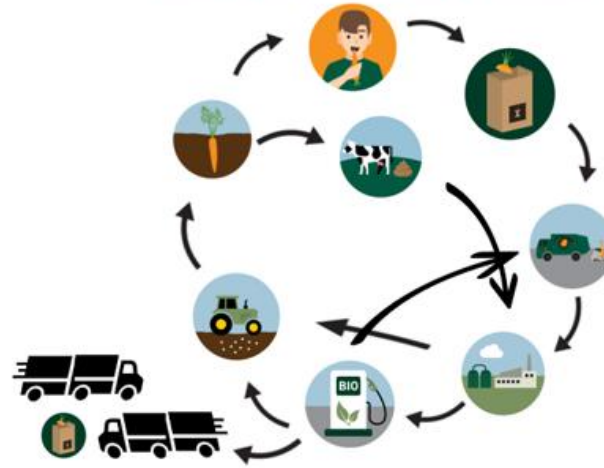
Bærekraftsstrategi

Biogassanlegg

Sirkulær- og bærekraftig løsning

- En klima- og miljøvennlig håndtering av matavfall
- Reduksjon i klimagassutslipp fra landbruket
- Viktig klimatiltak lokalt

Nye kollegaer

Godt og tett samarbeid med landbruket

Godt samarbeid med lokalt næringsliv og herad

- Sentrale underleverandører til entreprenør
- Transport av gjødsel
- Samarbeid om Voss Virka
- Tett samarbeid med gründervirksomheter
- Grunnvarmeundersøkelser
- Biogass blir tilgjengelig lokalt

Offisiell åpning planlagt 15. desember

Et fremtidsrettet energisystem
med avfallsforbrenning og
fjernvarme

Rammebetingelser peker i feil retning

- **Regelverk for utsortering**- medfører reduserte avfallsmengder
- **Forbrenningsavgiften** gir ikke insentiv til reduksjon i avfall og økt utsortering- kostet BIR ca. 90mnok i 2024
- Vanskelig å få til ønsket etablering av **karbonfangst** med nåværende rammebetingelser- mangler også finansieringsopplegg

Senior manager Anders Traaseth i EY hadde dårlige nyheter til Fjernvarmedagene. Foto: Jens Egil Heftøy

400 millioner opp i røyk

Pengene brenner raskere enn avfall i norske forbrenningsanlegg.

JENS EGIL HEFTØY

2024 kommer til å bli et bekmørkt år for norske avfallsforbrenningsanlegg.

Det viser en analyse som konsultentselskapet EY har gjort.

Blodrøde tall

Fra 2022 til 2023 falt avfallsforbrenningsanleggenes resultat etter skatt 780 millioner kroner, fra 444 millioner i pluss til et underskudd på 336 millioner.

– Man ser at i 2022 hadde bransjen veldig høye inntekter i forbindelse med de høye kraftprisene, men da kraftprisene var vesentlig høyere enn fjernvarmeprisen som følge av strømstøtteordningen. Ser man i 2024 har det vært en nedgang i kraftprisene og da forventer man at inntektene for i fjor vil være noe ned, men relativt stabilt i forhold til 2023, sa senior manager Anders Traaseth i EY under Fjernvarmedagene Urban Energi.

Traaseth sier foreløpige tall for 2024 tyder på at resultatene blir enda verre. Da anslår EY at underskuddet for fjernvarmeselskaper som baserer seg på avfallsforbrenning vil tape opp mot 400 millioner kroner.

Budskapet var den store snakkisen under Fjernvarmedagene og inntrykket bransjen lenge har hatt viste seg nå svart på hvitt.

– Ja, nå ser vi jo at det vi har varslet om har blitt en realitet. Bransjen går med underskudd. Og det skjer når vi trenger bransjen som mest, sier styreleder Irene Vik i Norsk Fjernvarme til Avfallsbransjen.no.

Etter innføringen av avgiften på avfallsforbrenning i 2022 har en samlet avfallsforbrenningssektor advart mot at rammevilkårene kan føre til konkurser. I desember ble Alta fjernvarme slått konkurs.

[Kilde: 400 millioner opp i røyk - Avfallsbransjen.no](https://avfallsbransjen.no)

Hvordan påvirker dagens forbrenningsavgift norsk beredskap, energisikkerhet og klimaarbeid?

- CO₂-avgiften på avfallsforbrenning har ikke redusert utslippene i Norge
- Avgiften svekker norske anlegg, øker eksporten av avfall til Sverige og gir mer deponering i Europa – med høyere globale utslipp
- Den undergraver satsing på karbonfangst og truer fjernvarme som en viktig del av energiforsyningen.

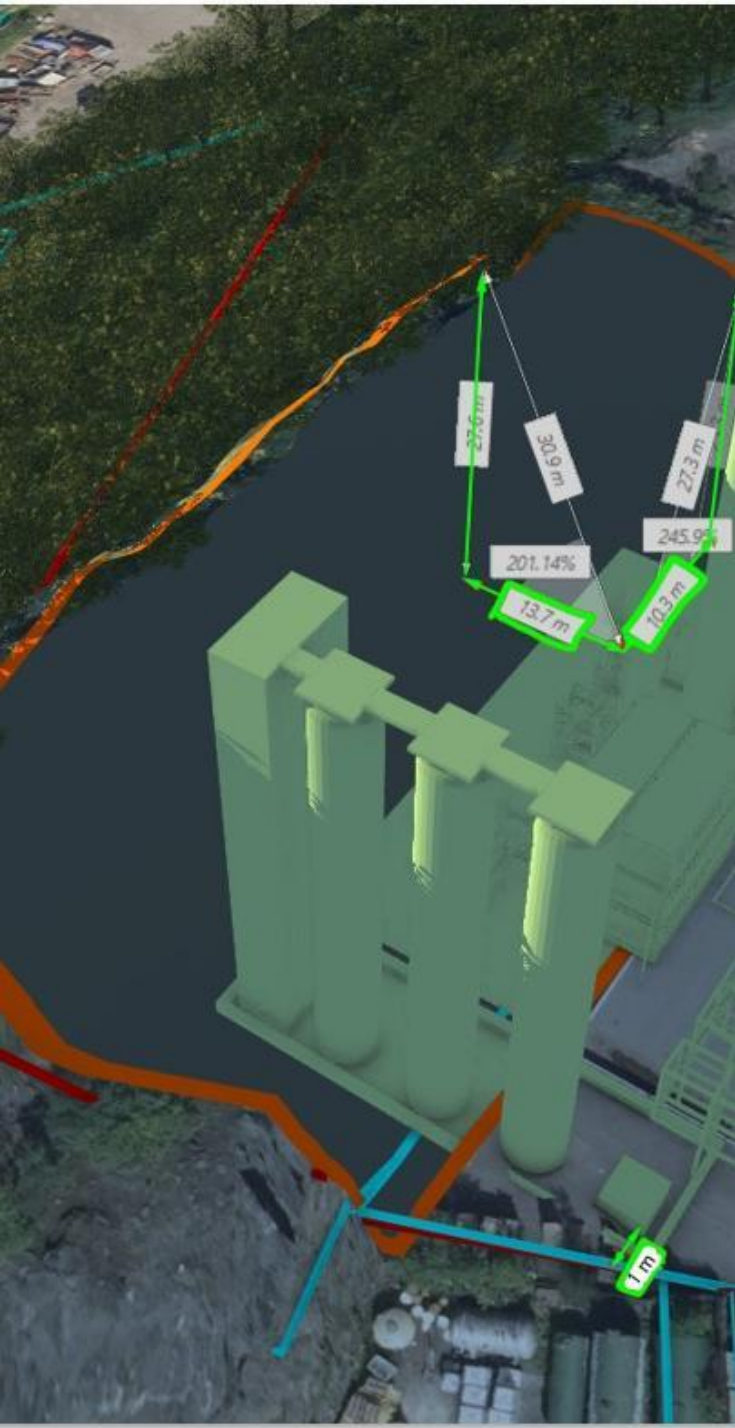
Utslippskostnad Sverige og Norge

- Norske anlegg har gått fra å ha en **avgiftsfordel** på 186 kroner per tonn avfall i 2023 til en **avgiftsulempe** på 280 kroner per tonn målt mot svenske anlegg i 2025, dersom vi antar at kvoteprisen i 2025 er lik snittet for 2024

» Kilde: Norwaste

- I behandlingen av **revidert nasjonalbudsjett 2025**, fikk Senterpartiet gjennomslag for å redusere den norske **forbrenningsavgiften for avfall** til samme nivå som i Sverige. Dette trådte i kraft **fra 1. august 2025**

Hva skal til for å realisere karbonfangst i avfallssektoren:

Langsiktige rammebetingelser

Oppstartsstøtte (Investeringsdrift)

Fortsatt utvikling og modning (CCS)

Tillatelser

Forbrenningsavgiften!

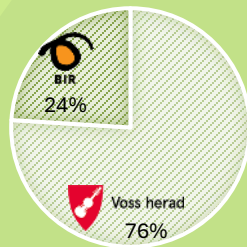

Jordnær innovasjon: Nye sirkulære verdikjeder basert på ressursar frå regionen

Eit tverrsektorielt prosjekt som inneber mat- og fôrproduksjon, utvikling av gjødsel- og jordprodukt, kombinert med avfallshandtering, mjølke- og kjøtproduksjon.

Målet er å få fleire og betre produkt ut av dei biobaserte ressursane i parken. At fleire aktørar som kan nytte sidestraumane etablerar seg. Gjennom slike industrielle symbioser skapar vi meir av mindre.

Voss Virka AS er eit non-profit selskap eigd av Voss herad og BIR

Verdikjedene i parken

Fôrproduksjon

Matproduksjon

Gjødsel og
jordforbedring

Biogass

Avfallshåndtering

Pågående arbeid

Operasjonalisering av Voss Virka

Finansiering av innovasjonsløp

Forretningsutvikling, strategi og partnerskap

Innovasjonslab - gjødsel

Fornybar energi - grunnvarme

Aktørane i parken

Nye etableringar i parken

Partnerar til parken

FoU samarbeid

Støttespelarar til parken

Bioparkkonferanse – BioVoss 2025

Nyheter

📖 Biologisk behandling

BioVoss 2025 staker ut kursen for Norges sirkulære bioøkonomi

Bli med når bio-aktører fra hele landet samles 28.-30. oktober.

Sammen gir vi bosset ny verdi

